

عمل دیدن

سهولت دارد. همچنین فاصله زیاد تا زمین مسابقه پیگیری دقیق مسابقه را سخت ساخته و همچنین سازه‌های بتنی حول ورزشگاه اجازه دیدن تمام مسابقه و همه آنچه در مستطیل سبز حادث می‌شود را از آنان گرفته است باین‌حال چیزی از شیفگی فوتبالی برای خانواده ایرانی و تبریزی کم نشده است.

این نحوه حضور همچنین به‌واسطه عناصری مانند لیوان، فلاکس چایی نشانگر آن است که دیدن مسابقه فوتبال رفتاری فراغتی است. فراغتی از نوع ورزشی، بیرونی و خانوادگی. زن پوشش کامل و حجاب اسلامی دارد و دخترچه کلاه و لباسی شیک به تن دارد. رنگ سیاه و سفید پوشش دو سوژه کنتراست بصری مناسبی در عکس ایجاد ساخته است. هر دو سوژه، پشت به نگاه ما هستند و ما از احوال صورت و روانی آنان بی‌خبریم. هرچه هست نشان از دقت به روند مسابقه و پی‌جویی هوشیارانه دارد و نوع نشستن دخترچه کنج‌کاوانه‌تر از فیگور زن (مادر) است. بدن زن حالت انقباضی و نگاه‌های حسرت‌آلود دارد اما فیگور دخترچه بسیار مشتاق است. گویی چشم به‌سوی آینده‌ای دوخته است که دیر یا زود فرا خواهد رسید و به یمن مطالبات قانونی و مدنی این حق شهروندی برای حضور در ورزشگاه برای زنان و خانواده‌های ایرانی فراهم‌شده و همین امر نیز به سالم‌سازی فضای ورزشگاه‌ها و استادیوم‌های فوتبال نیز کمک شایان خواهد کرد. در عکس دو سوژه اصلی به ما پشت کرده‌اند و گویی نوعی مخالفت و عدم موافقت با وضعیتشان را به زبانی نمادین به ما منتقل کرده‌اند. آنها در پی دیده شدن نیستند و چشم به‌سوی افقی نامعین دوخته‌اند که مسدود نیست و امید‌گشایش وجود دارد. عکاس نیز با انتخاب این زاویه هم‌تراز با سوژه‌ها و نمای نزدیک تلاش کرده تا همذات‌پنداری مخاطبان عکس را نسبت به این دو سوژه بیشتر برانگیزد و با مخفی کردن چهره سوژه‌ها بر جذابیت و تأویل‌پذیری و قصه عکس بیفزاید.

و مسابقات باشگاهی نه بزرگی گفته است. از همین روست که این دخترچه و زن که احتمالاً مادر و فرزند باشند این نقطه مرتفع را برای عمل دیدن مسابقه برگزیده‌اند. زن و دخترچه همسان تماشاگران حاضر در ورزشگاه نیستند. از سویی زن بودن و از دیگر سو خردسالی امکان قانونی حضور در ورزشگاه را مهیا نساخته است اما این امتناع منجر به نفی علاقه به پیگیری مسابقه فوتبال باشگاهی در سطح استانی نشده است.

ممنوعیت، محرومیت نیست. پیگیری مسابقه فوتبالی برای این خانواده کوچک یک علاقه ناب و خاص بوده که آنان را مجاب ساخته که هزینه‌های سخت این شیوه پیگیری را قبول کنند. تابلوی ورودی ورزشگاه عنوان هفتاد‌هزار نفری داشته اما این دو نفر بیش از جمعیت انبوه حاضر در ورزشگاه چشم ما را به خود خیره ساخته است و کم، زیاد جلوه‌گر شده است. جای راحتی و نه امکاناتی از حیث امنیت و راحتی و

ممنوعیت، محرومیت نیست. پیگیری مسابقه فوتبالی برای این خانواده کوچک یک علاقه ناب و خاص بوده که آنان را مجاب ساخته که هزینه‌های سخت این شیوه پیگیری را قبول کنند. تابلوی ورودی ورزشگاه عنوان هفتاد‌هزار نفری داشته اما این دو نفر بیش از جمعیت انبوه حاضر در ورزشگاه چشم ما را به خود خیره ساخته است و کم، زیاد جلوه‌گر شده است. جایی که دو سوژه در عکس نشسته‌اند نه جای راحتی است و نه امکاناتی از حیث امنیت و راحتی و

پلانی که ما مشاهده می‌کنیم آکنده از تماشاگر است. رنگ غالب تماشاگران قرمز است که گویای هواداری متعصب و پرشور تراکتورسازی تبریز است. این پوشش یکدست به‌واسطه لباس‌ها و پرچم‌ها و دیگر ادوات حمایتی تیم میزبان ایجاد شده است. هواداران عمده جمعیت حاضر در عکس را تشکیل می‌دهند اما جز یک انبوه‌ای عظیم هیچ قابل تشخیص نیستند. آنها یک کلیت یکدست و جامع را تشکیل داده‌اند که گویی قابل تقلیل به فرد به ما هو فرد نیستند و همان عنوان جمعیت هوادار کفایت مفهومی و بصری راجع به آنان دارد. عوامل انسانی دیگر حاضر و حول ورزشگاه نیروهای خدماتی و انتظامی هستند که کار ویژه حفظ امنیت در ورزشگاه و برگزاری مسابقه دارند.

عوامل دیگر از جمله عوامل خود ورزشگاه هستند که هر یک برگزاری باکیفیت مسابقه و برقراری نظم داخل ورزشگاه و امور و ترتیبات ممکنه را بر عهده‌دارند. در بیرون از ورزشگاه یک خودروی سفید را مشاهده می‌کنیم که برخلاف استقرار دو سوژه عکس پارک و متوقف‌شده است و جذابیت بصری خاصی ناخودآگاه ایجاد ساخته است. این خودرو که به‌صورت تک افتاده در عکس قرارگرفته است محتملاً متعلق به یکی از مدیران یا مسئولان ورزش استانی است؛ زیرا در عکس نشانی از پارکینگ خودروهای متعلق به تماشاگران شاهد نیستیم. سازه‌هایی که در عکس شاهد آن هستیم مشتمل بر نورافکن‌های بزرگ، دکل‌های مخابراتی و ماهواره‌ای، اسکوربورد، سکوهای تماشاگران و دیواره‌های حاشیه ورزشگاه و نرده‌هایی است که مرز درون و بیرون را از هم تفکیک ساخته است.

در مرز بیرون و درون یعنی ورودی ورزشگاه یک سازه معمارانه خاص و متمایز تعبیه‌شده است تا این فضا از دیگر فضاهای حول ورزشگاه متمایز گردد. این سازه نشان یک ضریب‌بزرگ دارد. گویی این ضریب‌ر نفی حضور خانواده‌ها و زنان در ورزشگاه است و به این حضور در آن مقطع زمانی

آرش حسن‌پور

پژوهشگر مطالعات تصویری

عکس، خارجی است. اینجا شهر تبریز در استان آذربایجان شرقی حوالی مرداد ۱۳۹۷ است. عکس در یک فضای بیرونی حول و حوش استادیوم یادگار امام تبریز گرفته‌شده است. آنطور که از اسکوربورد ورزشگاه پیداست؛ مسابقه سایپا و تراکتورسازی تبریز در حال انجام است. عکس در زمان روز و ساعات بعدازظهر گرفته‌شده است و هنوز آفتاب در پس‌زمینه و تپه‌های پلان نهایی عکس قابل مشاهده است. آسمان صاف و غیر ابری بارانی است. از پوشش دو سوژه درون عکس که پلان پیشینی عکس را می‌سازند؛ می‌توان حدس زد که فصل غیر سردی از سال را پیش رو داریم. پوشش افراد پوششی بهاری و سبک است. عکس واجد پنج پلان است. پلان نهایی فضای بیرون استادیوم را نشان می‌دهد که عوارض طبیعی را در برمی‌گیرد. پلان چهارم پلان خود استادیوم و سکوهای ورزشگاه است. پلان سوم پلانی است که زمین مسابقه فوتبال را تشکیل می‌دهد. پلان دوم فضای بیرونی و ورودی ورزشگاه را شامل می‌شود و پلان اول که در پیش‌زمینه عکس واقع‌شده است محلی است که دو سوژه درون عکس آنجا را تصرف کرده‌اند. این محل به نظر می‌رسد پشت‌بام ساختمانی حوالی استادیوم باشد که شاید چند ده متر نهایتاً تا ورودی استادیوم فاصله داشته باشد. از فضای درون زمین چمن به نظر می‌رسد مسابقه در حال برگزاری است.

رنگ روشن پیراهن ورزشی بازیکنان تیم میهمان گویای همین در جریان بودن مسابقه است. ورزشگاه در